

‘De Tour is niet schoon en zal het nooit worden’

Gepensioneerd arts Michel Karsten verstrekte tijdens zijn loopbaan bewust doping aan sporters die hierom vroegen. Het leverde hem de twijfelachtige bijnaam ‘dopingarts’ op. Zelf zag hij het als zijn taak om de risico’s van doping zo veel mogelijk te beperken.

Dat Michel Karsten (72) vooral herinnerd wordt als dopingarts, betreurt hij. De gepensioneerd arts, inmiddels woonachtig in Frankrijk, kreeg gedurende zijn werkzame leven veel kritiek van collega’s op zijn bereidheid om sporters van doping te voorzien. Toch staat Karsten nog altijd achter zijn gemaakte keuzes. Doping is er altijd geweest en zal er ook altijd blijven, is zijn standpunt. Opmerkelijk omdat aangescherpte regels en strengere controles het gebruik van doping in bijvoorbeeld de wielersport juist terug lijken te dringen. “Dan heb je het alleen over de categorie A-sporters die aan de top bivakkeert”, stelt Karsten. “De B-categorie net daaronder wil ook heel graag kampioen worden, maar daar wordt veel minder streng gecontroleerd. Ook de mate van controle verschilt van land tot land. In Frankrijk bijvoorbeeld, kan justitie ingrijpen omdat doping bij wet verboden is. Hierdoor doet de Tour de France-directie er alles aan om dopingcontroles

zo veel mogelijk negatief te laten zijn, anders is het imago naar de knoppen.” Hoewel Karsten deze overtuiging niet hard kan maken, schat hij in dat de Tour-directie op grote schaal dopinguitslagen manipuleert. “Hoewel de wielersport zeker schoner is geworden, durf ik te wedden dat er nog altijd renners positief testen. Alleen is dit voor de buitenwereld niet zichtbaar. Het lab moffelt belastende uitslagen gewoon weg. Zo gaat dat in Frankrijk. De Tour is niet schoon en zal het ook nooit worden. De prestaties zijn van een zo hoog, bijna onmenselijk niveau dat het bijna niet anders kan dan dat iedereen gebruikt.”

Dopingverzoeken

Doping, hoewel verboden, is volgens Karsten onmisbaar geworden voor het leveren van topsportprestaties. “Door training en voeding kun je ver komen, maar met anabole steroïden kom je verder”, stelt hij. Als praktiserend arts bood hij voorlichting en begeleiding aan sporters die met de gedachte speelden om te gaan gebruiken. “Want”, zo stelt hij, “de risico’s van on-

doordacht dopinggebruik zijn enorm. Het gebruik in sommige takken van sport is volledig aan het doorslaan. Men gebruikt groeihormonen, testosteron en insuline, stuk voor stuk middelen die zo veel risico’s met zich meebrengen dat ik ze niet eens mijn hond zou toedienen.”

Hoewel hij eigenlijk tegen dopinggebruik is, werkte Karsten als arts wel actief mee aan dopingverzoeken. “Als arts kun je in mijn ogen twee dingen doen”, zo verklaart hij zijn gedrag. “Of je zegt: ik wil me hier niet met mee inlaten – en dat is waar het merendeel van de artsen voor kiest – of je zegt: ik neem de behoefte van deze mensen serieus en ga hen zo goed mogelijk begeleiden.” Ik koos voor het laatste. Want als ik van verdere begeleiding afzie, gaan deze mensen naar hun mecaniciens of masseur met hetzelfde verzoek. Dan kunnen ze beter een recept van mij krijgen. De middelen die op de zwarte markt worden aangeboden, worden natuurlijk niet gecontroleerd. Als er straks sporters insuline gaan gebruiken, vallen er doden. De meeste mensen hebben geen idee. Ik

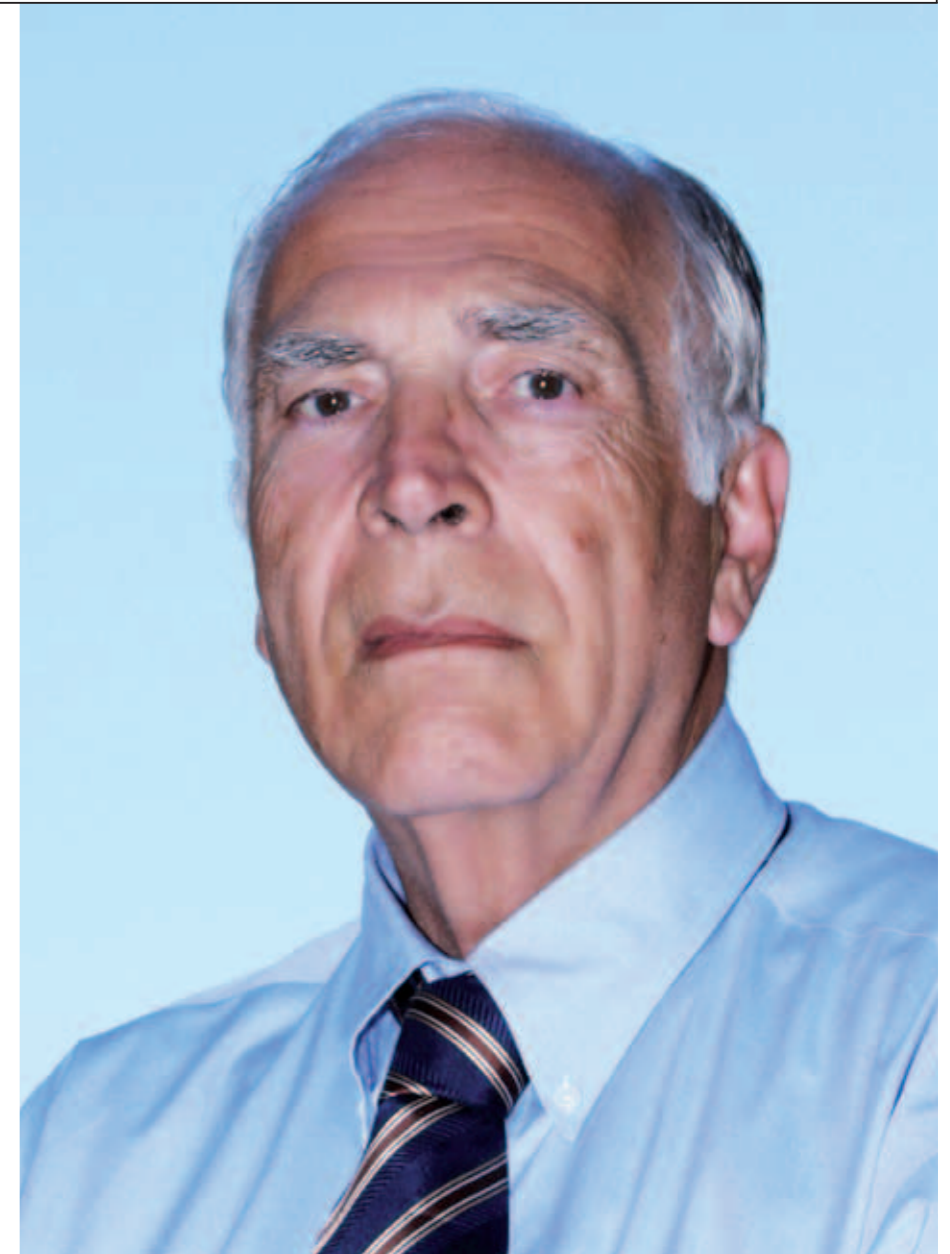
zie het als mijn professionele taak hen te behoeden voor de gevaren.”

‘Gebruik niet, maar als je het doet, dan met zo min mogelijk schade aan je lichaam’, is zijn credo. “Zoals een arts een verstokte roker toch altijd blijft helpen om de schade zo beperkt mogelijk te houden”, stelt Karsten. Het is de sporter die ervoor kiest om de spelregels te overtreden. Ik zie het als de taak van de arts om aan te geven bij welke doseringen de medicijnen een maximaal effect kunnen sorteren met zo min mogelijk bijwerkingen. Zo geeft testosteron bij vrouwen altijd onomkeerbare effecten, zoals een zwaardere stem, meer beharing en het verdwijnen van klierweefsel. Testosteron maakt van een vrouw een man.”

Geneesmiddel

Zijn standpunt ten aanzien van dopinggebruik kan op weinig begrip rekenen van collega-artsen. Maar last van gewetenswroeging heeft hij nooit gehad. Opvallend is dat hij in 1995 de Vereniging voor Sportgeneeskunde (VSG) te hulp schoot bij het opstellen van de richtlijnen omtrent sportmedisch handelen. Een van de opgenomen bepalingen is dat artsen zich niet met doping mogen inlaten. Een regel die artsenfederatie KNMG een jaar later aan haar reglement toevoegde. “Maar keihard is die bepaling niet”, aldus Karsten. “Mijn dopingwerkzaamheden heb ik altijd openlijk besproken met de IGZ in Haarlem. Collega-artsen gaven me op de achtergrond gelijk, maar in het openbaar heerste stilzwijgen en afkeuring. Buiten mij is er geen enkele arts die zich openlijk met doping heeft ingelaten, want de eerste die dat doet, raakt zijn accreditatie kwijt.”

Verboden middelen bevorderen volgens Karsten niet alleen de prestaties van sporters, maar als geneesmiddel kunnen ze ook een positief effect hebben op revalidatie. Zo kunnen anabole steroïden de revalidatie sterk bevorderen. “In 1996 werd ik gebeld door een jongen met een dwarslaesie. Via zelfstudie was hij veel te weten gekomen over de stimulerende werking van anabolen bij revalidatie, maar bij zijn huisarts kreeg hij uiteraard

Michel Karsten

nul op rekest. Bij een dwarslaesie functioneren er altijd nog zenuwen, die door het toedienen van anabolen mogelijk weer geactiveerd kunnen worden. Sportartsen weigerden hem anabolen voor te schrijven. Zij waren als de dood om hun accreditatie te verliezen. Maar die jongen wilde geen doping om een sportprestatie te leveren, hij was dwarslaesiepatiënt.”

Karsten koos ervoor de anabolen wél te verstrekken. De patiënt zou na de anabolenkuur uiteindelijk een revalidatiewinst boeken van bijna 40 procent. “Ik vroeg de revalidatieartsen om hun reactie. Geen commentaar. Het lijkt wel of het ze niet interesseert. Ik zou zo graag zien dat men onderzoek gaat doen naar de bijdrage van anabole steroïden aan de revalidatie van dwarslaesiepatiënten. Dat zo iemand nu uit zijn rolstoel kan opstaan om zijn kind op te tillen, dat is goud waard.”

‘Ik zou zo graag zien dat men onderzoek doet naar de bijdrage van anabole steroïden aan de revalidatie van dwarslaesiepatiënten’